

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Koczka Csaba ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Dr. Hernesz Csaba ügyvéd által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen, vállalkozói díj megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. május 26. napján kelt 19.G.40.600/2008/23. számú ítéletével szemben az alperes által 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét megváltoztatja, és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen az alperesnek együttes elsőfokú és fellebbezési eljárási költség fejében 700.000,-(azaz hétszázezer) Ft plusz ÁFA ügyvédi munkadíjat, valamint 403.600,-(azaz négyszázháromezer-hatszáz) Ft fellebbezési illetéket 15 nap alatt.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.604.575 Ft + áfa tőkét, ennek 2007. augusztus 26-tól számított, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó nap érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegével egyező kamatát, és 593.185 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan (10.087.770 Ft - 5.604.575 Ft + áfa, valamint e különbség után járó késedelmi kamatok erejéig) a keresetet elutasította.

A 2006. május 10-én felek között létrejött alvállalkozói szerződés alapján a felperesnek a szerződésben meghatározott helyszínen kellett autót út építésnél földmunkákat és vízépítési munkákat végeznie a szerződés 1. mellékletében meghatározott műszaki tartalom alapján azzal, hogy a vállalkozói díj előirányzott összege 90.566.125 Ft + áfa. A felek megállapodása szerint a vállalkozói díjat tételes elszámolás alapján fogják meghatározni. A tárgyhó 25.-ét követő

teljesítésigazolás után a felperes részszámlákat nyújthatott be az alpereshez, míg a felperes a végszámla benyújtására a munkavégzés teljes befejezését és a megrendelő által történt akadálytalan átvételt követően volt jogosult. A munkák teljesítési határideje 2006. augusztus 31. volt, mely határidő tekintetében a felek a szerződésüket 2006. augusztus 28-án 2007. május 21-re módosították. A felek késedelmi kötbérként napi 0,2 %-ot kötöttek ki, melynek felső határa a teljes szerződéses ár 30 %-a.

A felek a teljesítés kezdetén a főmegrendelő geodéziai felmérése alapján számoltak el egymással. Később e felmérés hiányában a felek becsléssel mérték fel az elvégzett munkák mennyiségét. Az alperes leigazolta a felperes teljesítését és kifizette a felperes számláit.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a szerződésben kikötött munka mennyiségéhez és minőségéhez képest a felperes további munkákat is végzett, illetve előfordult, hogy a felperes a szerződésben előírányzott mennyiségnél kevesebb munkát végzett el. Az elsőfokú bíróság a főmegrendelő geodéziai felmérése, az építési napló, a Gy. I. által aláírt teljesítésigazolás, a főmegrendelő 2007. november 21-i teljesítésigazolása, továbbá az alperes 8. sorszámú előkészítő irat mellékleteként csatolt, a leszámlázott tételekről szóló kimutatása, valamint a tanúvallomások egybevetése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes 5.604.575 Ft + áfa összegű olyan munkát végzett el, amely a szerződésben nem volt előírányozva.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a geodéziai kimutatás feltünteti a beépített mennyiséget, illetve az adott útszakasz kilométerszelvény számát is, ebből kiindulva és az egyéb okiratokkal egybevetve azt, egyszerű összeadási művelettel megállapítható volt, hogy a felperes a szerződéshez képest mennyivel teljesített többet. Figyelemmel volt továbbá arra, hogy az alperes nem bizonyította, hogy e helyszíneken a felperesen kívül más is végzett volna munkát.

Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperesi teljesítés igazságügyi szakértő általi teljes körű felmérését arra való hivatkozással, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kiszámítható volt, hogy a felperes a szerződéshez képest mennyivel több munkát végzett el, ehhez különleges szakértelemre nem volt szükség. A bíróság utalt a Pp. 163. § (1) bekezdésére, 177. § (1) bekezdésére és 3. § (5) bekezdésére.

Az elsőfokú bíróság elutasította az alperes beszámítási kifogását, amelyet az alperes arra alapozva terjesztett elő, hogy az őt illető késedelmi kötbér összege elenyészti a keresetet. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes késedelmi kötbérigényét nem érvényesítheti a Ptk. 316. §-a értelmében, mert az alperes 2007. szeptemberében átvette a felperes által elkészített munkákat, a teljesítésigazolásokat már akkor aláírta, abban az időpontban nyilvánvalóan tisztában volt a ténnyel, hogy a felperes nem tartotta be a szerződésmódosításban meghatározott 2007. május 21-i határidőt. Az alperes a teljesítést a szerződésszegésről tudva elfogadta, nem merült fel adat arra

vonatkozóan, hogy az alperes jogfenntartással élt volna kötbérigényének érvényesítésére a felperes késedelme miatt.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint az alperes maga adta elő, hogy kötbérigényét először 2008. szeptemberében jelezte a felperes felé.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, vagy pedig az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb tárgyalás tartására, újabb határozat hozatalára való utasítását kérte. Az alperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a korábbi teljesítésigazolásokot figyelmen kívül hagyta az ítélet meghozatalakor. A szerződéshez képest elmaradt munkákat nem vonta le az alperes javára. Az elsőfokú bíróság nem tett különbséget pótmunka és többletmunka között. Az alperes utalt arra, hogy a 2006. szeptember 14-i számla alapján a 32312 kódszámú tétel ki lett fizetve, a 2006. november 13-i számlában pedig szerepel a 924 m³-es teljesítés.

Sérelmezte, hogy a bíróság nem értékelte, hogy az alperes korábbi alkalmazottai rossz viszonyban állnak az alperessel, nem volt megállapítható, hogy az egyik volt alkalmazottja által aláírt teljesítésigazolás mikor készült. Nem tűnik ki az ítélet indokolásából, hogy a felperes által készített kimutatások eltérését a bíróság hogyan vette figyelembe. A bíróság figyelmen kívül hagyta a főmegrendelő alkalmazottjának tanúvallomását a teljesítésigazolással kapcsolatban. Figyelmen kívül hagyta a bíróság azt is, hogy az alperes által kifizetett, a felperes két utolsó számlájához nem készült teljesítésigazolás. Amennyiben a felperes többletmunkát, vagy pótmunkát végzett, úgy az utolsó két számlában foglalt vállalkozói díjat is figyelembe kell venni a felperes által végzett munka elszámolása körében. Az alperes hangsúlyozta továbbra is, hogy csak igazságügyi szakértői vélemény beszerzésével tisztázható, hogy az alperes által már kifizetett vállalkozói díjon felül a felperest megilleti-e további vállalkozói díj.

Az alperes álláspontja szerint a felperes kétséget kizáró módon nem bizonyította, hogy a bíróság által figyelembe vett egyes munkáknál a felperes további, az alperes által ki nem fizetett munkát végzett volna el. Az alperes részben vitatta a kilométerszelvények azonosíthatóságát, illetve azt, hogy e területeken kizárólag a felperes végzett volna munkát. Egyes munkák tekintetében arra hivatkozott, hogy az alperes által kifizetett mennyiséghez képest kevesebb munka elvégzését állította a felperes, a geodéziai felmérés pedig ettől is kisebb volumenű munkát tüntetett fel, így e vonatkozásban az alperes többet fizetett ki vállalkozói díjként, mint ami a felperest megillette volna. A felperes nem bizonyította, hogy a bontott aszfaltot hová deponálta.

Az alperes sérelmezte, hogy a késedelmi kötbér beszámításával kapcsolatos kifogását az elsőfokú bíróság elutasította. Az alperes előadta, hogy amennyiben a felperes 2007. június 28-án teljesítette volna a szerződést, a 2007. május 21-től 2007. június 28-ig járó kötbér is elenyészti a felperes követelését.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felperes követelését nem számlázta le, jogosulti késedelem miatt a felperesnek nem jár késedelmi kamat.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az előirányzat alapján számlázta le az általa elvégzett munkát. A szerződés teljesítése után kellett volna tételesen felmérni az általa elvégzett munkát.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos:

Az elsőfokú bíróságnak a keresetet részben elutasító döntése fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében e rendelkezéseket nem érintette.

A másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az alperes beszámítási kifogása alapos-e. E körben a másodfokú bíróság arra volt figyelemmel, hogy a felek az eredeti szerződésben meghatározott teljesítési határidő letelte előtt 3 nappal 2006. augusztus 31-ről 2007. május 21-re módosították a teljesítési határidőt. Bár a felperes 2007. május 18-án kelt levelében készre jelentette május 21-re a munkát, azonban nem bizonyította a perben azt, hogy az alperes e levelet meg is kapta volna. A Ptk. 214. § (1) bekezdés értelmében a nyilatkozat hatályosságához az szükséges, hogy az a másik félhez megérkezzen.

A felek előadása és a tanúvallomások alapján arra lehet következtetést vonni, hogy a felek között formális átadás-átvételi eljárás nem volt; az alperes és az ő megrendelője által bonyolított átadás-átvételi eljárás pedig 2007. június 28-án kezdődött meg. Az építési napló szerint a felperes 2007. június 16-án még végzett munkát, 2007. júliusában pedig hiánypótlási munkákat végzett. 2007. augusztusában és szeptemberében a felperes részéről még számlázás történt, amelyekhez az alperes részéről teljesítésigazolás nem készült, viszont az alperes a számlában foglalt vállalkozói díjakat kifizette a felperesnek. Az alperes csatolta a felperes 2007. szeptember 25-i levelét, amelyben a felperes vitatja, hogy késedelmi kötbérrel tartozna az alperes felé. Mindezekből a másodfokú bíróság arra a következtésre jutott, hogy a felek közötti átadás-átvételi eljárás hiányában a felperes részéről a szerződés teljesítése legkorábban 2007. június 28-án történt meg. Így a Ptk. 298. § a) pontja értelmében a felperes a szerződés teljesítésével késedelembe esett.

A 2007. szeptember 25-i felperesi levélből pedig arra lehet következtetésre jutni, hogy az alperes késedelmi kötbérigényét a teljesítés befejezésekor jelezte a felperesnek. Ebből következésképpen az is megállapítható, hogy az alperes a felperes késedelméből eredő igényét érvényesítette, erre irányuló jogát fenntartotta, tehát a Ptk. 316. § (1) bekezdése értelmében késedelmi kötbérkövetelését beszámítási kifogásként érvényesíthette a perben.

A szerződés értelmében a késedelmi kötbér a szerződéses ár 0,2 %-a naponta. A felek egyező előadása alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes bruttó 94.756.933 Ft-ot fizetett vállalkozói díjként a felperesnek. Az elsőfokú bíróság által elfogadott, a felperes részére még járó összeg 5.604.575 Ft, amelynek áfával növelt összege 6.725.490 Ft. Így módon a teljes szerződéses ár 101.482.423 Ft. Ennek 0,2 %-a 202.964,84 Ft, kerekítve 202.965 Ft. A késedelem ideje 2007. május 21-től 2007. június 28-ig 38 nap, így a késedelmi kötbér összege 7.712.670 Ft. Ebből pedig az következik, hogy abban az esetben is, hogyha a felperest megilletné az elsőfokú bíróság által kiszámított bruttó 6.725.490 Ft, a késedelmi kötbér ezt az összeget meghaladja, tehát a beszámítási kifogással érvényesített késedelmi kötbér összege elenyészt a keresettel érvényesített vállalkozói díj összegét.

Miután a másodfokú bíróság az alperes beszámítási kifogását alaposnak tartotta, ennek következtében a Pp. 253. § (2) bekezdésére is figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett részét megváltoztatta és a keresetet e körben is elutasította.

A másodfokú bíróság e jogi álláspontjára figyelemmel mellőzte annak felülvizsgálatát, hogy a felperest a szerződésben meghatározott munka mennyiségéhez képest mennyivel végzett többet, illetve kevesebbet, illetőleg milyen pótmunkák elvégzésére került sor, és ennek következtében az alperes által már kifizetett vállalkozói díjon felül megilleti-e a felperest az 5.604.575 Ft + áfa, vagy pedig ennél az összegnél kisebb vállalkozói díj járna-e a felperes részére.

A másodfokú bíróság figyelembe vette azt is, hogy a felperes elvégzett olyan munkát is, ami a szerződésben nem szerepelt, például a távlati 61-es úton a humusz leszedése nem volt az eredeti szerződés része, ezt az alperes alkalmazottja szóban rendelte meg a felperestől, amelynek végzésére 2006. júniusában került sor. Ugyanakkor megállapítható az is, hogy a felperes pótmunkára hivatkozással a 2007. május 21-i határidő meghosszabbítását nem kérte. Ilyen körülményre maga a felperes sem hivatkozott a perben.

A másodfokú bíróság az első- és másodfokú eljárás költségeinek viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott. E körben a másodfokú bíróság figyelembe vette az alperest megillető ügyvédi munkadíjat a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján és a másodfokú bíróság elszámolta az alperes javára az alperes által előlegezett fellebbezési illetéket.

Budapest, 2010. február 12.

Dr. Kovács László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pestovics Ilona s.k.
előadó bíró

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő